

עֹנֶה: פ ו (א) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אֶת־
אִשָּׁה כִּי יִפְלֵא לְנַדֵּר נָדָר גְּזִיר

אונקלוס

חובת: א ומליל יי עם
 משה למימר: ב מלל עם
 בני ישראל ומימר להון
 גבר או אתתא ארי פרש
 למדר נדר גזירו למיזר

תויא דבר אל בני ישראל נדר סא. מנחת
 עג: כי יפלא חגיגה י. נדרים ג. ט:
 נדר סב. נדה מ. לנדור נדר נדרים ג. נדר י:

בעל הטורים

(ב) יפלא. ב' כמס' חסרים הכא ואיך בערכך דלפינן נדרים מערכין מה התם בערכך הכהן כן יהיה אף בנדרים הכל תלוי בחכם
 אם נראה לו יחיר ואם לאו לא יחיר:

רש"י

שהסוטה אסורה לנעלה: (ב) כי יפלא. יפריש. היין (סוטה ג), שהוא מביא לידי נילוף: נדר
 למה נסמכה פרשת מיר לפרשת סוטה, לומר
 לך שכל הרואה סוטה נקלקלה חזיר עלמנו מן
 כאן שפירש מן היין:

עיקר שפתי חכמים

ש כי מדות שדך יותר לפי נדרים: ת ר"ל אך ששולח אותה:

לקוטי הלכות

(A) (ב) איש או אשה כי יפלא לנדור - מה
 שנסמך פרשת מטות לפרשת פינחס. כי
 פרשת מטות מדבר מענין נדרים, שעלידי
 מצוה זאת של נדרים רואים ומבינים גדל
 עצם כח הדבור, שתקף בשמכמא בשפתיו
 צריך לקיים ככל היוצא מפיו. כי באמת ענין
 נדרים הוא פליאה נשגבה בכחית (במדבר ל)
 איש כי יפליא לנדור נדר גזיר וכו'. כי הם
 בחינת פליאות חכמה (במובא בהתורה "שאלו את
 רבי יוסי בן קסמא" בבבא מציעא טו). כי בזה רואין גדלת
 האדם הפעל בחירה שיש לו כח בפיו לעשות
 לעצמו מצוות חדשים שלא נצמנה בהם.
 כגון בשאוסר עליו דבר המתיר בפיו אזי תקף
 נאסר עליו הדבר המתיר באסור תורה (ובמבאר
 בדרינו מה הלכות נדרים) והוא פלאי. הלא באמת
 זה הדבר אין בו שום אסור בשרישו,
 ואף-על-פי-כן תקף בשאומר בפיו שיאסר
 עליו הדבר אפלו בלא הזכרת השם נאסר
 עליו תקף באסור חמור מן התורה, אך בזה

(B) רואין גדל כח האדם הפעל בחירה. והעקר
 הכח הוא בפיו ולבו. שבשכלו חושק לקדש
 את עצמו באיזה קדשה ופרישות וכיוצא
 ומוציא חשקו ורצונו בפיו אזי נעשה מזה
 תורה. כי אז נאסר עליו הדבר באסור תורה.
 כי באמת נפש ישראל בשרשו הוא חלק
 אלוה מפעל. והוא בעצמו בחינת התורה. כי
 קדשא ברקד הוא ואורחא וישראל פלא חד,
 כמו שכתוב בזהר הקדוש (אמרי עג). ועליבן
 יש לו כח בפיו לנדור נדר ולעשות לעצמו
 מצוות בנפשו. והעקר נדרים הוא כדי לקדש
 את עצמו ולפרש את עצמו מתאוות, בבחינת
 (אבות פרק א) נדרים סג לפרישות, שאלו הנדרים
 הם מצוה לנדור בהם. וכן אמרו (נדרים ח):
 שרי ליה לאגוש למנדר לרוזי נפשיה. ועקר
 הנדר כשמוציאו בפיו. ובה רואין גדל כח
 הדבור ומכמא שפתים של האדם שעלידי
 הדבור הוא יכול להתגבר ביותר לפרש את
 עצמו אפלו מן ההתר, כמו שאמרו: נדרים

במדבר ו נשא

לקוטי הלכות

(E) סג לפרישות, וכמו שרואין בחוש מכל מי
 שרוצה להגדיל את עצמו באיזה קדשה
 ופרישות שנומצאים הרבה שעושים נדר או
 שבועה על זה, כגון: להתענות איזה יום, או
 שלא לאכל דבר מן החי איזה זמן, או לתן
 צדקה יותר מכחו וכיוצא בזה. ולכאורה תדבר
 חכמה, ממה נפשך, אם יש בכחו להתגבר
 על יצרו ויכול להתגבר בלא נדר ושבועה.
 ואם מתירא שלא יתגבר יצרו עליו מה יועיל
 הנדר. אך בזה רואין גדל כח הנדר בשרשו
 והעקר כשמוציאו בפיו שאז עלידי הנדר
 עולה לבחינת פליאות חכמה שישם לפרש
 הבחינה. ומשם מקבל כח עלידי שמוציא
 הנדר בפיו שיוכל להתגבר על מה שצריך
 להתגבר. ובדראי גם אחר כך בשעשה נדר
 ענין יש כח להתחזקה להטותו חס ושלום
 חס ושלום כי הבחינה יש לה כח גדול מאד.
 ועליבן החזירה התורה מאד שישמר לקיים
 את נדרו ויכבד היוצא מפיו יעשה. אבל העקר
 הוא שעלידי הנדר יש לו כח הרבה יותר
 להתגבר על יצרו. וכמו שמצינו בכלעו שאמר
 (רות א) חי ה' שככי עד הפקר, ודרשו רבותינו
 ז"ל (רות רבה פרשה ח) ליצרו נשבע, נמצא שבלא
 השבועה היה מקרא שהיצר הפקדו: ותגבר עליו,
 וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (נדרים ח) בזה. ועלידי
 השבועה עמד בנפיון וכבש את יצרו. וכן
 מצינו בכמה בשרים וצדיקים, וכמו ששמעתי
 מפיו הקדוש שאמר שהיה רגיל בנדרים מאד
 בשביל קדשה ופרישות (שבחי הר"ן סימן סו).
 (אורח חיים - הלכות ברכת השתר ה/ אות ז')

(ב) כי יפלא לנדור - עלידי נדר באין
 לאמונת חכמים, כי מה שהרבה רחוקין
 מאמונת חכמים אמתיים הוא רק מחמו
 חכמות עולם הזה, שהם חכמות של הדי
 שיש לכל אחד, וכל אחד הוא חכם בעיניו
 ובאמת מי שיש לו כח בקדקדו יכול להבי
 בקל שכל החכמות של העולם הזה הם
 שטותים והבלים ואינם בכלל חכמה כלל, כ
 מאחר שעלידים אינו יכול לבוא לתכליתו
 האמתי והנצחי שהוא העקר, כמו שכתוב
 "הנה כדבר ה' מאסו, וחכמתמה להם".
 ובתיב: "אל יתהלל חכם בחכמתו וגו', כי
 אם בואת יתהלל הפותהלל השכל ורע אותי".
 כי עקר החכמה האמתית היא חכמת הצדיקים
 הגדולים שזכו לחשב באמת על תכליתם
 הנצחי, כי זה עקר החכמה באמת, בבחינה
 "איזהו חכם, הרואה את הגולד", שצריך כל
 אחד להשכיל על דרכיו ולהתנישב היטב מר
 יהיה נולד ממשעשו ועסקיו בסוף האחרון.
 אשר לזה אין זוכים בשום חכמה שבעולם,
 בראם עלידי חכמת הצדיקים אמתיים שעקר
 חכמתם הוא להשתדל לפרש את עצמם מזה
 העולם למדי עד שזכו לזה בשלמות, ששברו
 כל התאוות בתכלית עד קצה האחרון ולא
 נשאר להם שום נדנד רים משום תאוה של
 זה העולם, ורק צדיקים פאלו הם יכולין לתפן
 (ב) איש או אשה כי יפלא לנדור - נדרים
 הם בחינת מקנא קנאת ה' צבאות, ששמחת
 שרואה התגברות היצר הרע וכו' הוא לובש
 קנאה ואוסר עליו גם את המתיר לו. וקנאת